

UDVARHELYYÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYYÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJÉZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 2 kr, azonfelül 1 k magánhirdetések □ cm-ként 3 kr, többszöri közlésnél 2 kr-é közzeltetnek. — Bélyegdíj külön 30 kr. — Nyílt-tér sora 50 l. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő.

Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetés iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL

könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utca)
Kéziratok nem adatnak vissza

iparosok hazatérni mindenek fölött szeretni a
fia szükségén van, vértükre is ontják érte, de ér-
ték meg, hogy a mai változott viszonyok között
a békes időknél is vannak hadjáratai s a
harcban legyezőként egyekes ep úgy, mint
egész neozetnek. A kultúra is ipar harca ez,
mely hogy csak előző példát hozzak föl, Oláh-
ország vámsorompói elzárta előlünk és nagy
erőfeszítésekkel törekszik a határon belül az
elő kultúrát és ipart fejleszteni és nagygyá-
t tenni; a mi érezhető közelségünkra Ausztria
sintén ezt cselekszi a maga jó léteinek erősi-
tésére és a miénknek gyöngítésére. S a többi
élni és uralkodni szerető államok sem tesznek
másként.

Vajon mi e hazrezn tétlenül állhatunk-e? Jót teszn-e magunknak s az utánuk következő nemzedékeknek, ha egymásközt harozunk, egymást emészjtük s kicsinyes félreértésekből nem radagjuk meg azt az eszték, mely a mai viszonyok közt legálább annyit nyújt, hogy egy ezéla bennünket tömörit és saját érdekeink védelme és fejlesztése érdekében sikra szállhatunk.

Az iparstületi intézmény nem kötelező az iparosokra nézve, nem kötelező azért, mert fennartása költséggel járván, meghatározott minimális számhoz (legalább 100 iparos) van kötve annak létesítése. És nem kötelező azért, mert az iparstületi intézményben megengedett önkormányzati jogok helyes gyakorlása az iparosok érte miséigotól lévén feltételezve, ott a hol a megfelelő értelmiség hiányzik, oda nem való az iparstületet. A hol az értelmiség megvan, ott önkéntesen, szabad akaratukból létesíthetik az iparstületet.

Én kétfelm, hogy Székely-Udvarhely város iparosai az értelmiség színvonalán alul állanak és hogy ne tudnák saját ügyeiket úgy kormányozni, mint a hogy Székelyföldön például Kovászna, Gyer-

győ-Szentmiklós és Gyergő-Ditrő községek lakosai kormányozzák ipartestületeik kebelében. Ez azt hiszem, hogy a jobb gondolkodásúak e részbeni igyekezete a felszertés s az egymás iránti bizalmatlanságnál török meg, hogy nevezetesen egyes társulatok csekélyke vagyonukra felírt, úgy gondolkoztán, hogy az apró társulatok így nagy testületbe olvadva, ez a testület elnyeli vagyonkjukat.

Hát ehhez a magánértelmsúlty vagyonhoz a tesztületnek semmi köze nincs. Az ipartörvény 125-ik §-a kimondja: *ha oly szaktársulat olead a testületbe, melynek külön cseleked rendelt vagyna van, az a testület által az illető külön iparigat azok céljaira halon kezelendo.* Tovább azt mondja az ipartörvény: *»Ha a községben az ipartársulat további fenntállása mellett nyilatkozik, az ipartársulat tagjai, a kik képesített mesterséget iznek az ipartársulat tagjai köze iz tartoznak,*

Tehát a társulatok továbbra is fennállhatnak, ha akarnak a meglévő vagyonukat kezelhetik. Hisz a törvény világosan kimondja, hogy esetében is, ha beolvadnának az ipartestületbe, az köteles vagyonukat a szakipártársulatok céljaira kezelni. Beolvadni azonban nem kötelesek.

Rosszul ismerik a székelyudvarhelyi ipar-sok az ipartestületi intézményt, ha azt a társulatokkal összehasonlítjuk. Az ipartestület az I-ső fokú iparhatóság s mint ilyen végzi az idevágó törvényszabta teendőit s legyenek megnyugodva, miszerint az a felelősséggel járó terhet magára nem vállalja, hogy a társulatok vagyona kezelje és elszámolja, de sőt ki fog térni az elől, hogy ilyen terhet a nyakába sózzanak.

Másfelől a fentartási költségektől riadnának vissza? A törvény szerint tény, hogy a testület a tagjaira kirótt tagsági díjakból tartja fenn magát, de e mellett jövedelmet húz a bírságokból, a szegődtetési és szabadulási díjakból.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája)

Irta: Álder Imre

(3-ik folyt.)

Sok víz folyt le a Dunán, mire ismét színe elővitt Barossnak egy régi ígérlet megsűrgetése és egy kisebb kőpíszelőállítás előrevetett árnyéka.

Időközben ő maga valóban föléspott államtitkárnak. Fájdalom, nem a közoktatási, hanem a közlekedési miniszteriumban.

Rokonszenves megjelenésű fiatalember jelentett be nála.

— Ö méltósága örülni fog a vizsgálatának.
Csak egy igen fontos és sürgős referátát kell előbb
meghallgatnia és elintéztie. Parancsoljon addig helyet
foglalni.

Letelepedtem egy székre közvetlen azon ajtó mellé, mely az államtitkár ur szentélyébe nyílt és azon tűnődtem éppen, vajjon ez a várakoztatás nem is változta-e annak a régi igazságnak: „Honores mutatur mores”, mikor fölpattant a kifelé vezető ajtó s belépett Andrássy Gyula gróf.

Kész öreggő öszült azóta, hogy utólszor beszéltem vele Bécsben. Dícsőségének zenithjén. Alig páraesza mégis az — elbukástól!

Daliás alakja feltűnően megrokkant. Sötétbarna arczán lappangó betegség, vagy titkos bánat beszédes nyoma: egész sor friss barázdá. Csak öltözeté

nek kifogástalan eleganciájára vallott a régi gaval-
lérra. S frizurájának tényleg karikatúrában megörö-
kített művészi elrendezése egy nagy ember régi —
gyöngyöjére.

A felője iramló titkárral Andrassy nyájasan kezelt szoritott.

— Államtitkár ur ő méltóságával óhajt beszélni
Exeziád?

— X. Y. min. tanácsos éppen most referál egy igen fontos sürgős ügyet. De ha Exoziád parancsolja.

— Kérem!

Két perc múlva a titkár ur már visszatért, elpa-
lástolhatlan zavarral könyörögve ő exekúziójának, hogy
8-10 percet várakozni kegyeskedjék.

A mértannak nincsen oly sokszöge, mint a mindennek. Ő excoziája szederjes arca görbült. Külömben is élős metszetű ajkának jobb szöglete idegesen vonul föl, kevés híján a füle alá, a leküzdhetetlen belső fölín-

A váratlan üzenet — úgy látszik, annyira meglepte Andrássyt, hogy ő, ki egész otthonosan mozgott még nemrégiben császárok, királyok sima parkettjén a „legtelemenyesebb” diplomata hírében állott New

Yorktól Kaliforniaig, első zavarában minden apróság mellett odalépett az egyik arcoképhez s kissé fátyolos hangon tudakozódott: kit ábrázol?

szőbőn s karoncsipve magas vendégét — bevezette szobájába.

Valami földvidéki stratégiai vasut forgott szóban, melyre nézve Baross kötelének állani vonakodott. Már t. i. a közös hadügyminiszter ur kötelének. *Andrássy* alighanem a bécsi kakastól kérelmére adta rá a fejét, hogy a vastagnyakú, keménydereku államtitkárt kapcsátálja és megpóbitsa.

Nem egy könnyen ment, ha egyáltalán ment. Andrásy szokásosan halk, suttogó beszédét elnyelte zárt ajtó. De Baross erőteljes érzeles hangja többször köröszülttört azon: »Nem tehetem! — Kereskedelm

Az érdekes vizit több mint egy órával nyújtott.

— No, mi jót hoz? — kiáltott élém *Baross*, mi

— Rög igért malaczért jövök, méltóságos uram
a házmestáros székkel!

— No akkor rossz helyen kereskedik. Tárde ven
entibus nec ossa! Üress közel megy el innen ma s

is, a ki csak zacskóval vagy tarisznyával jelentkezi.
Bezzeg nem így volt Baross előtt. Nem így kő.

Van egy érdekes reminisczenziám idevonatk...

Baross Gábor »friss sirhalmán még a fű is zú-
zab, mikor valamely nagy dologban fölkereste

egy minisztert, ifjúkori jó ismerősömet, Barossnak
valóságos „Doppelgänger“-jét a pártban, aki szakas

Lapunk mai számához egy féliv melléklet van csatolva.

Meghívás.

A laza szövetségek központi titeltársasága mint szövetséget kötelekbe tartozó székelyudvarhelyi községi hitelszövetkezet 1898. évi március hó 13-án teljes számban meg van jelen este 9 óráig március 20 á. n. 3 óráig a szövetség helyiségében.

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívattak.

Napirend:

1. A múlt évi üzletéről szóló jelentés tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelméről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 8 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netáni indítványok.

1897. évi december hó 31-én a tagok száma 613, üzletéről száma pedig 1186 volt; az év folyamán bejött 87 tag 119 üzletszással, kilépett 19 tag 31 üzletszással.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezetben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Székely-Udvarhelyen, 1898. február hó 28. Az igazgatóság.

Richier-Horpony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

1 ton károsító háztartás előállítását az 18. században, mert már több mint 27 év óta meghaladott, fűtés-ellenjavító hatásaitól általánosított készítmény, csapadékos, tapadékos és megújítással és az orvosi által bebiztosított és mindig gyakorlatban rendelkezésére áll, nem ritka szer, hanem igazi székelyi háztartás, melynek egy hatékony és kellemes hatása van. 40 gr., 70 gr. és 1 lit. üvegekben árban mindenütt megvásárolható.

Török József egyetemista Budapest.
 A károsító háztartás 18. században, mert már több mint 27 év óta meghaladott, fűtés-ellenjavító hatásaitól általánosított készítmény, csapadékos, tapadékos és megújítással és az orvosi által bebiztosított és mindig gyakorlatban rendelkezésére áll, nem ritka szer, hanem igazi székelyi háztartás, melynek egy hatékony és kellemes hatása van. 40 gr., 70 gr. és 1 lit. üvegekben árban mindenütt megvásárolható.

BICHTER F. Á. és társai, az 18. században, mert már több mint 27 év óta meghaladott, fűtés-ellenjavító hatásaitól általánosított készítmény, csapadékos, tapadékos és megújítással és az orvosi által bebiztosított és mindig gyakorlatban rendelkezésére áll, nem ritka szer, hanem igazi székelyi háztartás, melynek egy hatékony és kellemes hatása van. 40 gr., 70 gr. és 1 lit. üvegekben árban mindenütt megvásárolható.

2536—898. sz.

Pályázati hirdetmény.

A barcsozi kőgyörgy mellé jegyzősegédi állás rendszeresítettén, ezen állásra pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy pályázati kéreéseiket képességüket igazoló okmányaikkal felszerelve, ez évi március hó 3-ig hozzám adják be.

Ezen állás évi javadalmazása 150 ft. Megválasztandó jegyzőség a helyettes anyakönyvezetői teendők teljesítésére is kötelezve lesz.

Oklánd, 1898. évi február 17-én.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Szám 98. sz-hoz

1898.

Pályázati hirdetmény.

A székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és anyagiipari szakiskolánál üresedésben lévő segéd-szolgai állásra, melyre 240 ft. évi fizetés és természetbeni lakás díjazata van egybe-kötve, emmel pályázati nyitlak. Ez állás f. évi május hó 1-én töltendő be, a természetbeni lakás azonban csak f. évi szeptember hó 1-én lesz elfoglalható.

A pályázni óhajtok sajátkezűleg írt és a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrhoz intézett kérvényeiket, melyben katonai kötelezettségük, életkoruk és eddigi szolgálataik okmányokkal igazolandók, legkésőbb f. évi március hó 25-éig, a székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és anyagiipari szakiskola igazgatóságához nyújthatják be.

Székely-Udvarhelyi, 1898. február hó 24-én.

Az iskola felügyelő bizottsága.

Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság

Közgyűlés!

Az „Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság” 1898. március hó 6-án d. a. 9 óráig Székely-Udvarhelyen, hivatalos helyiségében tartja

XVI. rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése a felvett üzletéről és a nyereség felosztására vonatkozó javaslata.
2. A felügyelő bizottság erre vonatkozó jelentése.
3. A mérleg megállapítása és az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak felmentése megadása.
4. Az igazgatóság előterjesztése a tisztviselők javadalmazása és az igazgatósági tagok díjainak megállapítása ügyében.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Választások a módosított alapszabályok értelmében.

A közgyűlésre a tisztelt részvénytulajdonos urak azon figyelemmel hívhatk meg, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt, a gyűlés megnyitására, de lehetőleg a megelőző két napon, az intézet pénztárába letenni s magukat igazoló jeggyel ellátni sziveskedjenek.

Székely-Udvarhely, 1898. február hó 2-án.

Az igazgatóság.

MÉRLEG-SZÁMLA.

Fők. lap.	Vagyon	ft	kr	Fők. lap.	Teher	ft	kr
117	Pénzárkészlet	16893	66	6	Részvénytőke	60000	—
112	Leszámlított váltók	856387	02	80	Tartalékalap	80030	71
126	Jelzáloglag biztosított kötelezetvények	250855	78	109	Külön tartalékalap	2838	45
104	Folyó számlái követelések	125163	24	106	Nyugdíjalap	17389	03
122	Intézetek hitel	50002	96	81	Jótekingyújtási alap	283	18
115	Ingatlanok	32202	87	116	Bevételek és felkeltett kamatok	1007471	11
50	Perköltési előleg	321	19	120	Visszleszámlított váltók	151862	54
123	Előre fizetett visszleszámlítási kam.	965	89	108	10%, betéti kamat adó	2423	17
110	Kézi zálog előlegek	2690	29	125	Jutalékok	2358	27
113	Átmeneti kamatok	1875	72	114	Fel nem vett osztalék	166	50
107	Értékpapír 1 db 50 ft n. é. 4 1/2% regálé kárl. kötvény	50—	—	119	Árverési költség	24	77
	15 db 100 ft n. é. Székely vasút részvény	760—	—	129	Tiszta nyereség	13719	48
118	Övési előlegek	800	—				
124	Hitelek	284	57				
		78	02				
	Összesen	1338581	21			1338581	21

Székely-Udvarhely, 1897. december hó 31-én.

Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság.

